

КУЛТУРНИЯТ ЦЕНТЪР НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ ОБЯВЯВА

CALL FOR PAPERS

за четвъртата от серията международни интердисциплинарни конференции, посветени на културна история на съвременността. Темата на конференцията е

ИЗКУСТВА И ПАМЕТ (XX-XXI ВЕК)

Международната конференция ще се проведе в хотел „Център“, курортно селище Априлци /близо до Троян/ на 7, 8 и 9 декември 2014 г*. Официалните езици са български и английски. Краен срок за кандидатстване: **15 октомври 2014 г.**

Предложенията за участие /съпроводени с тема в проблемното поле на конференцията, резюме от 300 думи и кратка библиография/ да се изпращат в електронен вид на адрес: conference.cultcentersu@gmail.com.

Проблемно поле на конференцията

Какви са отношенията между изкуствата и паметта днес? Заслужава си да зададем този въпрос независимо от или тъкмо поради ситуацията, в която се намираме: ситуация на едно застинало и вездесъщо „сега“, на свиване на времето до точката на настоящето и отхвърляне на продължителността за сметка на мига.

Именно в режима на презентизъм - централна тема и водеща нишка на ежегодните конференции в Априлци - въпросът за паметта, парадоксално, спира да изглежда ненавременен и се разкрива в цялата си актуалност. Защото паметта е не толкова отпавеност към миналото, колкото ефект на настоящето и техника за бъдеще. Базово условие за удържане на смислова цялост, но и възможен път към разпада на културно стереотипизираните смисли, способността ни да помним е способност за конструиране, а границата между нея и играещото, експериментиращо въображение е твърде тънка. И точно както в сферата на естетическото, където се работи и експериментира с нови форми и нови техники и се търсят и отварят възможности, така и в паметта се съдържа мощна творческа потенция за промяна и непрестанно обновяване. Затова чрез постоянно предоговаряне на смисъла, както изкуството, така и паметта отхвърлят всяко окончателно значение и всяка застинала форма, всяко монументализиране на миналото, всяко фетишизиране на утопическите проекти.

Вероятно тъкмо тази отвореност на значенията, толкова ценна за съвременността, дава привилегирования статут на паметта през изминалия век. Необходимостта, но и тежестта на помненето; динамичната връзка със забравата;

---

* Възможно е първата част от конференцията да стартира в София, това ще бъде уточнено съобразно програмата.

сложните отношения с историята и историографията; аномалиите, отклоненията и безкрайно разклоняващите се градини на индивидуалната и колективна памет; асоциативните игри и отношението на постоянно включване и изключване; границите между преживяно и въобразено – тези теми се превръщат в знаци, същностни белези на модерното мислене. Те лежат в основата на онова променено съзнание за време, което, както ни показва още Бодлер, отличава естетическата модерност. И в тази модерност заедно с усещането за забързване на времето, за трескава отправеност напред, заедно с динамичността, движението и скоростта – всичко онова, което авангардите в началото на XX век ще изведат в предните редици на изкуството - окончателно се настанява един особен възглед за света, който отрича последователността и разпилява структурираността на историята, за сметка на анахронизмите, множествеността, на сродяването на различни по отдалеченост пространства и времена.

Същата промяна се улавя в безразборните колажни и промислените монтажни техники, във фасетъчността на погледа и раздробяването, фрагментаризирането на обекта, в цитатността и ускорената „антикваризация“. Улавя се и в техниките на високия литературен модернизъм, в свободния асоциативен поток на мисълта и отприщването на една „неволева памет“, в „отключването“ на едно несъзнаваното - според някои мястото на паметта. Не на последно място – улавя се в актуалното и непрестанно разнищвано поле на проблема за техниката и техническата възпроизводимост и по-общо – на този за модерните културни форми, променящи самите условия на производство на памет. Невинна шега ли ще е, ако посочим, че „краят на историята на изкуството“ се случва тъкмо в десетилетието, в което Франсис Йейтс припомня античното „изкуство на паметта“, поставяйки в нова светлина проблема за техниките? Дали поредицата от пост-истории, с които е изпълнен целият XX век, не превръща паметта в своята най-важна техника, техника на пре-осмислянето?

В тази интердисциплинарна проблематика ще открием следните въпроси и тематични насоки:

- Изучаването на паметта на границата между етиката и естетиката, социологията, психологията и психоанализата. Ролята на изкуствата в познанието на паметта. Какво различно могат да кажат изкуствата за нея?
- Изкуствата през XX и XXI век и паметта за собствената им история: критически прочити и дебати; тенденции, движения, конкретни казуси. Изкуството като „място на памет“.
- Тематизиране и концептуализиране на паметта в различните изкуства. Специфики на формата, посредника, жанра и пр. Перформативен и/или

репрезентационен потенциал на различните изкуства при представянето на паметта.

- Изкуствата и съвременните политики на памет: лична и колективна, културна и транскултурна памет. Политики на репрезентация; конкуриращи и конфронтиращи се форми на памет; изкуствата като поле на борба за памет.
- Фикция, конструиране, фантазия и памет, провокации и фалшификации: художествени употреби и злоупотреби с паметта; етосът и поезисът на помненето.
- Изкуствата и утопиите на паметта. Форми на утопията за абсолютна памет в различните изкуства. Анахронизми, атласи, времеви и пространствени размествания.
- Структуриране и експозиции на паметта в различните изкуства. Мнемотехники; архивни връзки; музейно представяне. Памет и индексикалност; памет и символни форми.
- Ролята на паметта във възприемането на изкуството. Проблемът за публиките, тяхната памет и проблемът за интерпретацията. Произведението на изкуството като актуализация в паметта. Следи и следи на следите.
- Изкуствата, културата на паметта и културата на травмата. Критически теории и естетически категории за изразяване/неизразяване на травмата. Позицията на зрителя: вторична травматизация срещу критика на идентификацията.
- Изкуствата и екстремните събития на съвременността: престъпления срещу човечеството, геноцид, атомна опасност, екологични катастрофи. Проблемът за „границите на репрезентацията“ и отместването на тези граници при различните изкуства, медии, жанрове.
- Забравата и паметта; необходимост и/или амнезия. Възможно ли е изкуство на забравата, съществуват ли „летатехники“? Кризи на паметта, свръхпамет, излишък на памет.

Конференцията има организационен комитет, в който са включени видни български учени. Част от тях ще участват в самата конференция с доклади. Поканени са:

Антоанета Колева
Бойко Пенчев
Боян Знеполски
Боян Манчев
Васил Видински
Даниела Колева
Даниел Смилов
Дарин Тенев

Деян Деянов
Димитър Вацов
Иван Кръстев
Кольо Коев
Лиляна Деянова
Мая Грекова
Миглена Николчина
Милена Якимова
Нели Огнянова

Петя Кабакчиева
Пепка Бояджиева
Райчо Пожарлиев
Ружа Смилова
Стилян Йотов
Стефан Попов
Тодор Христов

Останалите участници кандидатстват за доклад или съобщение от проблемното поле на конференцията, която е отворена за млади учени и работещи в областта на изкуствата /асистенти, докторанти, млади творци/ от Софийския университет и извън него. Кандидатурата трябва да е придружена от заглавието /тема/ на своя доклад, резюме от 300 думи и кратка библиография. Приветстват се общи теми по поставените въпроси, но особено се поощряват анализи и представяния на конкретни социални казуси, специфични научни хипотези, политически програми, художествени проекти и произведения, процеси във философията, науката и изкуствата.

По време на конференцията ще се проведе и

ДОКТОРАНТСКИ СЕМИНАР

на свободна тема, ръководен от членове на организационния комитет. За него участниците /докторанти от втората и третата година/ кандидатстват с тема или проблем от своята дисертация /не е задължително темата да е свързана с тази на конференцията, но теми в полето на конференцията имат предимство/. Семинарът ще помогне отделните теми и проблеми на докторантските трудове да бъдат обсъдени от специалисти и колеги докторанти в широк интердисциплинарен контекст и ще позволи на присъстващите да участват като слушатели и дискусанти в докладите и кръглите маси на конференцията.

Местата за участие в докторантския семинар са ограничени и той е отворен само за докторанти от СУ. Кандидатстващите да посочват специално в своите предложения, че се кандидатира за участие в докторантския семинар.

Срок за кандидатстване за докторантския семинар: **15 октомври 2014 г.**

Кандидатства се с тема от дисертацията, кратко резюме /300 думи/ и препоръка от научния ръководител, в която изразява готовност да присъди кредити на докторанта за участието му.

Разноските на участниците от Софийския университет /транспорт, храна и нощувки/ се поемат от организаторите. Външните участници сами осигуряват своите командировки.